

EL LLENGUATGE

5/XII/1982

Els noms propis

Si deixant de banda algunes lamentables excepcions, les nostres publicacions, les nostres revistes, els nostres llibres, apareixen encara escrits amb la imprescindible dignitat lingüística és, en la majoria dels casos, gràcies a la intervenció dels correctors. Ja hi hem dit més d'un cop la nostra, en aquesta qüestió de la delicada funció dels correctors: delicada, des de més d'un punt de vista. I precisament per això encara es podria afinar més. Però per molts parers discrepants —i fins i tot, de tant en tant, alguna veu aïrada— que puguin concórrer en la seva consideració, ningú no pot posar honradament en dubte que la figura del corrector és, ara per ara, absolutament necessària

De correctors, és clar —no pot ésser altrament—, n'hi ha de molt competents i de més o menys inexperts, de molt rigorosos i de més aviat flexibles, de molt respectuosos amb l'autor del text que corregeixen i de partidaris decidits de solucions personals. Tots ells, però, procuren millorar lingüísticament els textos que revisen i si en algun cas poden haver comès —podem haver comès, perquè també ens hi dediquem— algun disbarat, aquests casos són sens dubte numèricament insignificants. Comparats amb tots aquells altres en què llur intervenció ha evitat autèntics naufragis, volem dir que han fet aparèixer amb la cara neta textos originalment impresentables —i tanmateix presentats! Però les funcions del corrector coneixen diversos límits, i un d'aquests límits que no poden traspasar són els dels noms propis, així com dels eslogans, divises, lemes, etc. En dir noms propis no ens referim pas a noms geogràfics —mal aniríem si els correctors no els revisessin— ni tampoc a noms personals, sinó a denominacions socials i a tota mena de noms inventats i de formació artificial, adoptats per establiments, edificacions, vehicles, embarcacions, etc. Hom convé a considerar que aquests noms són intocables i quan apareixen en un text lliurat a un corrector, aquest hi ha de passar de llarg encara que continguin una o diverses incorreccions. Perquè aquesta és sovint la trista realitat: noms propis de nou encuny, amb incorreccions gramaticals i lèxiques, protegides i perpetuades per una marca o regitre, i que demanen, per tant, que no se'n creï cap sense una revisió assessorament previs, rigorosos i solvents.

Albert Jané